

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Številka 94.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, petek 12. septembra 1941-XIX

Cena posamezni številki 0'60

Visoki Komisar na velesejmu

V torek popoldne si je Visoki Komisar Eksc. Grazioli ogledal dela na Ljubljanskem velesejmu. Spremljali so ga zvezni podpoveljnik pomožnih središč in voditelji velike jesenske prireditve. Visoki Komisar se je mogel prepričati, kako močno so že napredovala dela na velesejmšču.

Ko je dal nekaj navodil glede reda, ki naj bo letos pri glavnem vzhodu, je obšel posamezne razstavne prostore ter si ogledal Fiatov paviljon in paviljon Montecatini ter druga razstavišča, ki so še v delu. Preden je zapustil velesejem, je Visoki Komisar dal še navodila za izvršitev nekaterih še nedovršenih del.

Visoki Komisar je sprejel hrvatskega konzula

V torek dopoldne je Visoki Komisar v vladni palači sprejel konzula Neodvisne države Hrvatske v Ljubljani g. dr. Antona Ivanića, ki je prišel v spremstvu svojega tajnika g. Pera Gospodnetića.

Eksc. Grazioli se je prisrčno pogovarjal s konzulom dr. Ivanićem, popoldne pa mu je v spremstvu podpoveljnika Zveze pomožnih središč vrnil obisk.

Hrvatski konzul pri novinarjih

Hrvatski konzul g. dr. Ivanić je v sredo popoldne obiskal Novinarski dom, kjer se je dalj časa ljubezno razgovarjal z večjo skupino novinarjev, ki so zastopali ves ljubljanski tisk.

Iz italijanskega gospodarstva

Italijanska družba Peugeot Italijana v Turinu, ki je bila po vstopu Italije v vojno postavljena pod sekvester, je sedaj likvidirana. Poslovno leto družbe se je zaključilo l. 1940. z izgubo 180.000 lir, bilančne izgube pa so se povečale še za 115.000 lir. Delniška glavica družbe je znašala pol milijona lir.

Italijanska tekstilna industrija izdeluje okrog 1000 raznih vzorcev, katerih sestava je natančno določena. Od vseh surovin se mora 75% uporabljati za izdelovanje tipiziranega, 25% pa za izdelovanje luksuznega blaga. Z vzorci vred so natančno določene tudi cene.

Za povečanje domače filmske proizvodnje skrbita zavod IMI (Istituto Mobiliare Italiano) in filmski oddelek pri Banca del Lavoro, ki dobi novo, v petih letnih obrokih izplačljivo državno dotacijo v vsoti 30 milijonov lir. Država garantira kredite obeh zavodov do zneska 100 milijonov lir.

Italijanski premogovniki so producirali od l. 1930. do 1934. letno po 716.000 ton, l. 1935. nad 1 milijon ton, l. 1939. že 3,125.000 ton, lanska produkcija pa je presegla 4 milijone ton.

Rimski vodovod daje na dan 455 tisoč kubičnih metrov vode, kar znaša na prebivalca dnevno 350 litrov. V drugih večjih mestih pride na prebivalca dnevno 200 litrov vode.

Pridobivanje mineralnega olja v Albaniji je tudi letos napredovalo. Italijanske rafinerije dobivajo pri Devoliju mesečno 13.000 ton nafte. V zadnjih desetih letih je družba za izkoriščanje petrolejskih polj v Albaniji navrtala 600 sond ter iz njih dobila 1,2 milijona ton nafte.

Pregled sporeda letošnjega Ljubljanskega velesejma

Po priključitvi Ljubljanske pokrajine k Italiji je oblast z širokopolnostjo poskrbela, da gospodarstvo nove pokrajine čim bolj napreduje.

Zal so bile ekonomske vezi med novo in starimi pokrajinami Kraljevine še malo razvite. Trgovci in konsumenti naše pokrajine vse premalo poznajo mnogoštevilne izdelke italijanskih industrij, po drugi strani pa starim pokrajinam Kraljevine ni zadostno znana proizvodnja moč in sposobnost nove pokrajine. Ljubljanski velesejem naj torej poda potrošnikom Ljubljanske pokrajine čim popolnejšo sliko italijanske narodne proizvodnje, obiskovalcem iz starih pokrajin pa naj predoči krajevno produkcijo in vse gospodarske značilnosti nove pokrajine.

V tem je posebna važnost letošnjega Ljubljanskega velesejma, ki bo zato razdeljen v dve skupini gospodarstva: industrijsko-obrtno ter kmetijsko. Obe skupini pa bosta ločeni tako, da razstavi Ljubljanska pokrajina zase, ostale pokrajine pa skupno.

V industrijskem delu bodo stare italijanske pokrajine razstavile: kovinsko industrijo, najrazličnejše stroje in orodje, kolesa, avtomobile, pisalne in računske stroje, fino mehaniko, elektrotehniko, razne instrumente, radijske aparate, peči, štedilnike, športne potrebščine, igrače, tekstilno industrijo, konfekcijo, modo, kožuhovino, usnje, čevlje, papir, knjige, izdelke kemične industrije, farmacevtske preparate, fotografske potrebščine, razna živila itd.

Posebej je treba poudariti turistično razstavo, ki bo zelo reprezentativna, dalje razstavo monopolnega blaga (tobak, sol), razstavo avtomobilskega kluba R. A. C. I., razstavo vseh italijanskih paroplovnih družb in razstavo največjih italijanskih zavarovalnic.

Prav posebno pozornost bo vzbujala velika razstava italijanske umetnostne obrti. Sodeluje 60 razstavilcev iz 16 pokrajin. Razstavljene bodo keramika, harmonike, zlatnina, čipke, potrebščine za kadičce, kovinski izdelki, ročno vezane preproge, lesni izdelki, ročno tiskane tkanine, izdelki iz terakote in alabastra, izbrani mozaiki, izdelki iz slame, lutke, slikano steklo, filigranska dela, slonova kost itd.

V posebnih velikih paviljonih, v obsegu po 400 m² in več bodo razstavila ministrstva za javna dela, kmetijstvo in promet, goriška pokrajina, tovarne Fiat s svojimi motorji, Ital-Viscosa s tekstilnim blagom, Montecatini s kemičnimi izdelki.

Na velesejmu ob Lattermannovem drevoredu bo železniško ministrstvo razstavilo najmodernejše železniške lokomotive in razne potniške vagona. Za ta vlak bodo speljane posebne tračnice od tržaške železniške proge preko Tivolija na velesejem.

Ljubljanska pokrajina bo prikazala vso svojo današnjo industrijsko in obrtniško proizvodnjo. Zlasti naj opozorimo na lesno industrijo in obrt, tapetništvo, peči, štedilnike, keramiko, tekstilno blago, usnje, konfekcijo usnja in čevlje, kemijo, rudniške produkte, papir, kovinsko in strojno industrijo,

živilsko industrijo itd.

Posebne zaokrožene razstave bo tvorila obrt. Tu bosta razstavljala večjo število obrtnikov najrazličnejše izdelke in pa hišna domača obrt.

Nemčija bo razstavila kolesa, šivalne, pletilne, pisalne, računske, razmnoževalne stroje, stroje za obdelovanje lesa, polnilna peresa, elektromedicinske aparate, radijske aparate, knjige, kemične proizvode, modne izdelke.

Poljedelsko udejstvovanje starih pokrajin Kraljevine bo prišlo velesejmu do zelo vidnega izraza. Nacionalna zveza pokrajinskih združenj poljedelcev iz Rima bo razstavila v posebnem oddelku (160 m²), med drugim tudi razna semena, konopljo, vino, sadje, grozdje in sir. Italijanska zveza poljedelskih združenj iz Rima bo mimo drugega razstavila tudi razne kmetijske stroje in orodje, razna gnojila, sredstva za zatiranje sadnih škodljivcev, semena itd. Velik del paviljona Goriške pokrajine bo tudi posvečen kmetijstvu. Posebno pozornost bo gotovo vzbujala obsežna razstava in pakušnja

najboljših italijanskih vin. Ta razstava vin bo nameščena v prejšnji veliki sejmski restavraciji, kjer bodo na razpolago tudi dobri mrzli prigrizki in Meinlova črna kava. V posebnem oddelku bo prirejena razstava vseh vrst sira italijanske produkcije, ki bodo občinstvu na pakušnjo in naprodaj. Za ljubitelje sira bo to nekaj svojevrstnega, saj je italijanska produkcija sira svetovno znana.

Kmetijska razstava ljubljanske pokrajine bo imela devet oddelkov: Poljedelski, vrtnarski, sadjarski, vinarski s pakušnjo vina, mlekarski, čebelarški s prodajo medu, zdravilna in aromatična zelišča s pakušnjo zdravilnih čajev in likerjev, gobarstvo, male domače živali. Prehranjevalni zavod visokega komisariata bo prikazal avtarične možnosti kmetijskih proizvodov Ljubljanske pokrajine.

Tako bo letošnji, bogato založeni Ljubljanski velesejem s svojimi novimi, moderni razstavnimi tehnikami ustrezajočimi dvoranami in z lepo urejenim sejmiščem nudil popolnoma novo zunanje in notranje lice.

Novi nemški bančni interesi na Balkanu

Pred izbruhom sedanje vojne je imela Nemčija v balkanskih državah večje bančne interese v glavnem le na Bolgarskem in Turškem. Na Bolgarskem je l. 1905. nemška Diskontna družba in firma S. Bleichroeder ustanovila d. d. Kreditno banko v Sofiji. Po fuziji Diskontne družbe z Nemško banko v l. 1929. je postala Kreditna banka v Sofiji podružnica Nemške banke (Deutsche Bank). Kreditna banka je imela 50 milijonov levov delniškega kapitala ter se je zlasti bavila s finansiranjem nemško-bolgarske trgovine. (Kreditna banka pa se ne sme zamenjavati z Bolgarsko Kreditno banko (»Crédit Bulgare«, ki je čisto bolgarska ustanova in ki je nastala iz fuzije 21 malih in srednjih bolgarskih zavodov in pri kateri je sedaj udeležena tudi bolgarska država. Zavod ima 12 milijonov levov delniške glavnice in finansira predvsem bolgarsko domačo industrijo ter žitni monopol.)

V Turčiji sta imeli Nemška banka in Dresdner Bank že od nekdaj svoji podružnici. Podružnica Dresdner Banke se je imenovala Nemška orientalska banka. V zadnjem času pa so se nemški bančni interesi na Balkanu povečali. V bivši Jugoslaviji se je z nemško pomočjo zvišala delniška glavica Splošne jugoslovanske bančne družbe d. d. (Opšte jug. bančno društvo) na 100 milijonov din. Večina glavnice te družbe, ki je nastala iz podružnice nekdanjega Wiener-Bankvereina, je pripadala prej raznim mednarodnim denarnim zavodom (belgijskim, švicarskim, češkim). Belgijski paket delnic je najprej prevzela dunajska Creditanstalt-Bankverein, izvedla nato zvišanje delniške glavnice ter si s tem zagotovila trdno večino. Ker pa je Creditanstalt-Bankverein pripadala interesnemu krogu Nemške banke ter berlinski družbi Viag Verei-

nigte Industrieunternehmen), je bil ta zavod priključen koncernu teh zavodov.

Nato so bili znatno okrepljeni tudi nemški interesi v romunskem bančništvu. Najprej je prišel pod nemški vpliv Romunski bančni zavod, in sicer pod skupino nemških zavodov Dresdner Bank, Commerzbank in I. H. Stein. Romunska komercialna banka je prišla v avgustu 1941 pod vpliv Nemške, nato pa tudi Romunska kreditna banka, lko so vstopili v njeno vodstvo zastopniki Nemške kreditne družbe (Reichs-Kredit-Gesellschaft A. G.).

V zadnjem času pa se kaže živo zanimanje Nemčije tudi za grške banke. Tako sta sklenili Nemška banka z Grško nacionalno banko ter Dresdner Bank z Atensko banko dva dogovora, katerih glavni nameni so skupni posli, pospeševanje nemško-grških trgovinskih odnosov in obnova Grčije. Grška nacionalna banka (Banque Nationale de Grèce, je 100 let stara ustanova in so znašale njena delniška glavica in rezerve 1200 milijonov drahem ter je bila do l. 1928., ko se je ustanovila Grška narodna banka, tudi emisijska banka Grčije. Še danes je najpomembnejši grški depozitni zavod. Več ko polovica vseh bančnih vlog v Atenah pripada temu zavodu in glavni delničarji zavoda so Javni pokojninski zavod ter druge javne ustanove, dočim ima manjšinski paket delnic neka francoska skupina. V Grčiji ima zavod okoli 100 podružnic. Drugi največji grški denarni zavod je Atenska banka, ki jo je ustanovila skupina pariške banke Banque de l'Union Parisienne. Danes pa ima ta skupina le še manjši del delnic, dočim je večina v rokah Grkov v tujini. Delniška glavica in rezerve te banke znašajo 176 milijonov drahem. Banka se bavi predvsem s finansiranjem morske plovbe ter zunanje trgovine.

Zunanja trgovina Hrvatske

Kakor poročajo hrvatski listi, je Hrvatska izvozila od 10. aprila do 1. avgusta blaga za 480 milijonov kun, uvozila pa za 327 milijonov. Največ je izvozila lesa in lesnih izdelkov, namreč za 202 milijona, živine in živalskih proizvodov za 116 milijonov, kemičnih proizvodov za 43, rudarskih za 50, sadja za 10 in drugega blaga za 59 milijonov kun.

Hrvatski uvoz pa se je razdelil takole: kovin, kovinskih izdelkov in strojev je uvozila Hrvatska za 85 milijonov kun, pogonskih sredstev za 78, tekstilnega blaga in tekstilnih surovin za 56, kemičnih proizvodov za 49, živil za 29, papirja za 15, stekla za 7 in raznih predmetov za 9 milijonov kun.

Največ blaga je izvozila in uvozila iz Nemčije in Italije. Nemški izvoz je znašal 262, nemški uvoz pa 175 milijonov kun. Poleg tega je Hrvatska izvozila v Sp. Stajersko še za 16, uvozila iz Sp. Stajerske pa za 66 milijonov kun blaga.

Hrvatski izvoz in uvoz v druge države se je razdelil tako (v milijonih kun):

	izvoz	uvoz
Italija	129	24
Češko-Moravska	43	14
Srbija	14	5
Nizozemska	7	—
Madžarska	7	14
Slovaška	2	—
Romunija	—	3
Bolgarska	2	—
Švica	—	1

Pridelovanje bombaža v Turčiji

V turškem gospodarstvu igra bombaž važno vlogo in na zadnjem kongresu turških tekstilcev je bilo sklenjeno, da je treba proizvodnjo bombaža dvigniti tako, da bo leta 1943. dala 500.000, nekaj let pozneje pa 1 milijon bal. Letošnji pridelek bo dober po kakovosti in količini.

V azijski Turčiji pridelujejo bombaž že od davnih časov in je imel nekdanj pridelek Anatolije veliko veljavo, z vso deželo pa je proizvodnja zaostala in je jela šele Kemalova Turčija obnavljati to važno gospodarsko panogo. Lani je bil bombaž že na drugem mestu turškega izvoznega blaga in obsegel je 24% vsega turškega izvoza.

V Turčiji gojijo tri vrste bombaža: domačo, azijsko vrsto »Jerlic« ter dve ameriški, imenovani »Cleveland« in »Akala«. Domača vrsta ima sicer kratka vlakna, je pa zelo odporna ter prenaša tudi nagle vremenske spremembe. Nasadi te vrste so že od nekdaj tam, kjer je klima nezanesljiva, dočim gojijo ameriški vrsti šele kakih deset let in so se nasadi v zadnjih letih močno razširili.

»Službeni list Ljubljanske pokrajine«

z dne 6. septembra, kos 72. je obšel: Kraljevi ukaz o prepovedi odsvojitve in izvoza dragih kovin in dragih kamnov — Naredbo Vis. Komisarja o nagradah carinskemu osebuja za opravila izven uradnih ur — Objavo o ukinitvi avtobusnega prometa ob nedeljah in praznikih.

ne. Zato ima poleg 100 podružnic v Grčiji tudi podružnice v Londonu, Egiptu, Cipru in U. S. A.

Zagrebski velesejem

je bil v soboto slovesno odprt. Zbrane odličnike in goste je pozdravil z daljšim govorom predsednik velesejma Rudolf Erber. Velesejem je nato proglasil s kratkim govorom za odprtje maršal Kvaternik. V svojem govoru se je zlasti zahvalil maršal Kvaternik italijanskemu in nemškemu poslaniku, ki sta mnogo pripomogla k uspehu velesejma. Posebej se je zahvalil tudi številnim italijanskim, nemškim in domačim razstavljalcem.

Gostje so si nato ogledali velesejem, ki je zelo dobro urejen. Posebno pozornost vzbujajo na velesejmu italijanski oddelek.

Udomačenje soje v Evropi

Razlike človeške hrane v raznih delih sveta imajo svoj izvor v prastarih običajih ter v klimatičnih vplivih, zblizanja in izenačenja sredstev in načinov prehrane pa nastanejo po udomačenju tujih rastlin in živali ter po blagovni izmenjavi. Med razlikami, ki so še ostale, je najpomembnejša pač ta, da so beljakovine in maščobe pri prehrani evropskega in severnoameriškega prebivalstva po večini živalskega, pri prehrani vzhodnoazijskega prebivalstva pa rastlinskega izvora. Ker ta pomembna in bistvena razlika v prehrani prav nič ne vpliva na življenjsko sposobnost ljudi, je umestno in tudi potrebno vprašanje: ali je tudi pri tem mogoče izenačenje?

To vprašanje je posebno važno in potrebno v Evropi, kjer je preskrba z živalskimi hranivi močno odvisna od čezmorskega dovoza. Že desetletja se razvija v Evropi industrija margarine, ki prispeva k prehrani kontinenta letno približno 1 milijon ton jedilne masti iz rastlin. Večino maščobnih rastlin dobiva Evropa iz drugih delov sveta in že po svetovni vojni so jeli razmišljati, katere take rastline bi se dale kultivirati v Evropi.

Za nasade v zmerni klimatični coni pride predvsem v poštev soja, ki je že od pradavnih časov važna kulturna rastlina Daljnega vzhoda in ki daleč presega po vsebini beljakovine in maščobe vsa doslej v Evropi uporabljena rastlinska hraniva. Soja vsebuje 18%

maščobe, 36% beljakovine, je bogata vitaminov ter do 90% prebavljiva. Tako ni čudno, da igra v prehrani prebivalstva Vzhodne Azije vlogo mesa in da znaša tam njena letna potrošnja 7 do 8 milijonov ton.

Izven Vzhodne Azije je bila soja že marsikje uspešno udomačena. V zadnjih desetih letih se je pridelovanje soje v Severni Ameriki tako dobro razvijalo, da je doseglo v svetovnem pridelovanju tretje mesto. L. 1939. je znašal pridelok soje v Severni Ameriki 2,5 milijona ton, na Kitajskem pa 3,8 milijona ton.

V Evropi je poleg Francije in Anglije predvsem Nemčija udomačevala sojo in so dosegli nemški nasadi soje v vsej Evropi najboljše uspehe. Nemčija pa je prenesla sojo tudi v južnovzhodne države, med katerimi je Romunija lani dosegla pridelok 100.000 ton.

Upravičena je domneva, da bo soja pri prehrani Evrope nekoč dobila podoben pomen, kakor ga je dosegel krompir v dobi zadnjega stoletja. Ko je popolnoma dokazano, da je udomačenje soje v Evropi mogoče, je treba prebivalstvu še dopovedati, da ni soja samo zelo važna industrijska rastlina, temveč tudi zelo važno in dobro hranivo. Ravno tako pa se mora prebivalstvo tudi seznaniti z raznoterimi načini sojine uporabe pri prehrani.

Gospodarske vesti

Reka bo po sporazumu med italijansko in hrvatsko vlado služila za izvoz Hrvatski. Zaradi tega je dala Italija Hrvatski v najem tisti del reškega pristanišča, ki ga je imela bivša Jugoslavija, ki pa se ga ni posluževala, ker je hotela dvigniti Sušak.

Na Hrvatskem je prepovedan zalog prašičev do 100 kg teže in telet do dveh let.

Posebne znamke v korist hrvatskega Rdečega križa bo izdala zagrebška vlada.

Zagrebska vlada je objavila naredbu o obveznem zavarovanju tobačnih nasadov.

Število brezposelnih je na Hrvatskem padlo v avgustu od 10.736 na 4077.

Za glavnega pooblaščenca za gospodarstvo v Srbiji je imenovan bivši nemški generalni konzul Neuhausen.

Drž. uradniki, upokojeanci in invalidi v Srbiji dobe enkratno zimsko pomoč, in sicer dobe nižji uradniki poleg redne plače še enkratno plačo, bolj plačani uradniki pa samo polovico.

O dobri sadni letini poročajo iz Srbije. Posebno bogato so obrodile češnje in je zato cena slivovki zelo padla. Dobi se že po 10 din za liter. Tudi jabolko bo mnogo, zlasti bučink. Sadni izvozniki upajo, da bodo mogli navzlic vsem težavam izvoziti okoli 500 vagonov jabolk.

Romunija je izvozila v letošnjem I. polletju 58.524 vagonov lesa (lani 144.327 vagonov). Od tega lesa je šlo največ v Nemčijo in Rusijo.

Bolgarska železniška uprava je začela graditi železnico od Čustendila skozi Krivo Palanko do Kumanova in železnico od Džumaje do Kočan, da bi bila s tem Južna Srbija popolnoma priključena na bolgarsko železniško omrežje.

Poštna pristojbine so na Madžarskem od 15. septembra dalje zvišane za 20—25%.

Lipski velesejem je bil prejšnji četrtek zaključen po petdnevem trajanju. Velesejem je obiskalo nad 100.000 interesentov iz Nemčije in ostale Evrope. Zaradi vojnih razmer so smeli sprejemati razstavljalci naročila le pogojno ter v okviru dovoljenih kontingentov.

Fordwerke A. G. v Kölnu, od katere je imela ameriška delniška družba Ford Motor Co 52% delnic, je zvišala delniško glavnico od 12 na 32 milijonov RM. Ker se je ameriška družba odpovedala pravici dokupa novih delnic, je prišla družba sedaj v nemške roke.

Egiptski bombaž

Zaradi transportnih težav Anglija že drugič ni mogla prevzeti vsega v Egiptu naročenega bombaža. Od zadnjega pridelka je bilo naročenih 8 milijonov svežnjev v vrednosti okrog 25 milijonov funtov, a čaka še več ko polovica od tega na priložnost izvoza. Zaradi ovir in zastoja pri izvozu se bodo prihodnje leto egiptski bombažni nasadi skrčili za 25%.

Vojna bremena Avstralije

opisuje »Das Reich« takole: Nerazmerje med vojnimi nalogami in zmogljivostjo Avstralije je vedno večje. Oboroževalni in drugi vojni izdatki so znašali l. 1938/39. 13,8 milijona avstralskih funtov, naslednje leto 55,1 milijona funtov, l. 1940/41. nad 186 milijonov funtov, za l. 1941/42. pa so preračunani že na 250 milijonov funtov. Zviševanje posrednih in neposrednih davkov ne zadostuje in so posojila avstralske državne zveze narasla od 3,6 milijona funtov l. 1938/39. na 123,4 milijona funtov l. 1940/41. Dohodninski davek se je od l. 1939. potrojil, proti novemu zvišanju pa odločno nastopajo posamezne države.

PRIV. DVORAZR. TRGOVSKA SOLA
ZBORNICE ZA TRGOVINO
OBRT IN INDUSTRIJO

LJUBLJANA,
Gregorčičeva (Trgovski dom)

Vpisovanje od 1.—10. septembra
od 8.—12. ure.

ZAČETEK POUKA 22. SEPTEMBRA

O izvozu ameriškega bombaža

piše »Südost-Echo«: Položaj ameriških farmerjev bombaža postaja kritičen. Po uradnih podatkih je bil pridelok l. 1940/41. 10,82 milijona bal surovega bombaža, še večje pa so nerazprodane zaloge, ki jih cenijo zdaj na 11,58 milijona bal. Pri vseh dobavah za vojsko se je v zadnjih dveh letih prodaja bombaža znižala od 13,9 na 10,9 milijona bal. Najbolj pa je skrčen izvoz bombaža. Od 6,17 milijona bal v letu 1939/40. je padel na 1,19 milijona bal v letu 1940/41., kar pomeni skrčenje za 80%. Tako pičlega izvoza bombaža že dolgo dobo ne pomnijo. Celo l. 1918. so izvozili okrog 3,90 milijona bal, zdaj pa komaj tretjino od tega.

Ze v 24 urah barva, plesira in kemično snovi, obleke, klobuke itd. škrobl in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, munga in liska domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

KNJIGOVEZNICA LJUDSKE TISKARNE
reg. zadr. z o. zav.
LJUBLJANA KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štracice, journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižnice, risalne bloke itd.

Denarstvo

Notranje posojilo Romunije

Za kritje vojnih izdatkov ter za obnovo Bukovine in Besarabije je razpisala romunska vlada veliko notranje posojilo, ki ga izda v dveh tranšah. Prva tranša je namenjena za trgovce in industrialce in naj bi dala 10 milijard lejev. To posojilo se bo obrestovalo po 4,5%, eni-sijski tečaj posojila je 90% nominalne vrednosti in se bo amortiziralo v 30 letih. Da bi bilo posojilo bolj privlačno, se bodo vsako leto izžrebale tudi posebne premije v višini od 100.000 do 5 milijonov lejev. Izžrebane delnice se bodo izplačale po tečaju 122.

Druge tranša posojila pa je namenjena zlasti za kmetovalce, katerim se bo posojilo obrestovalo po 5%. To posojilo se bo odplačalo v 5 letih. Tudi za to posojilo se bodo izplačevale premije, toda v obliki raznih za kmetijstvo potrebnih predmetov.

Hranilne vloge pri srbski Drž. hipotekarni banki v Beogradu so v juliju narasle za 19 na 1.062 milijona din, gotovina banke pa od 327 na 418 milijonov. Posojila pa so se neznatno znižala.

Nemški državni dolg se je po podatkih nemških listov zvišal od 31. III. 1941 do 31. VI. 1941, in sicer konsolidirani dolg od 47,7 na 52,4 milijona RM, višeci dolgovi pa od 38,2 na 45,02 milijarde RM.

Ameriški finančni minister Morgenthau je pozval delavce, kmetovalce in trgovce, da omeje svoje potrebe in da manj trošijo ter plačujejo zvišane davke, ker sicer grozi Združenim državam inflacija.

Naročajte »Trgovski list«!

Zahvala

Ob nepričakovani in nenadomestljivi izgubi preskrbnega moža, ljubečega očeta, ljubljene sina in nepozabnega brata, bratranca itd., gospoda

dr. Leo Blinca

šefa tvrdke F. Kollmann

izrekamo svojo prisrčno zahvalo za izkazano sočustvovanje in podarjeno krasno cvetje.

Zahvaljujemo se hišnemu zdravniku g. dr. Trtniku in primariju g. dr. Rakovcu za vsa njihova prizadevanja, rešiti rajnkemu življenje ter vsem onim, ki so ga spremili k poslednjemu počitku.

Maše zadušnice se bodo brale v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani dne 12. t. m. ob 7. uri in v župni cerkvi na Viču dne 19. t. m. ob 7. uri.

Ljubljana dne 10. septembra 1941.

Žalujoči ostali

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

je največji slovenski pupilarnovarni denarni zavod. Dovoljuje posojila na menice in vknjižbe

Za vse vloge in obveze hranilnice **jamči** Mestna občina ljubljanska